

56
AUSPICE ET DUCE DEO!
EXERCITIUM PHILOSOPHICUM
THEMATA
NONNULLA MISCELLANEA
COMPLECTENS;

Quod

Consentiente Amplissimo Senatu Philosophico,

In Illustri Regia Academiâ Aboënsi

SUB PRÆSIDIO

Viri Præcellentissimi

M. JACOBI FLACHSENI,

Log. & Metaph. Profess. celeberrimi,

Præceptoris & Promotoris devotâ
mente colendi,

Liberalis speciminis gratia,

Examinandum proponit

ERICUS JOH. ESSEVIUS,

O Bothn.

In Auditorio Maximo,

Ad diem 17. Maji, Anni 1679.

horis ante meridiem contvetis.

A B O Æ,

Excusum apud Viduam Hansonii.

O. Hanson

Sacræ Reg. Maj.

Regnique Sveciæ Viro Fidelissimo
Generoso & Nobilissimo Domino

DN. DIETERICO Brangell/

De Adonell & Jordansbn / &c.

Bothniæ Orientalis Dynastæ splendidissimo,
Domino meo gratiosissimo & Patrono
benignissimo.

Ut &

VIRIS *perquam Reverendis, Clarissimis,
Venerandis & Doctissimis:*

DN. JACOBO BRENNERO, Pastori
& Præposito Cronenbyensi meritissimo,
Promotori & Nutritio meo Parentis loco
reverenter colendo.

M. LAURENTIO Preuss/ Pastori Pedersbø-
rensi vigilantissimo, fautori & benefactori
meo propensissimo.

M. JOHANNI CARLANDRO, Pastori
in Wyhåjefi laudatissimo, Præceptor olim,
plurimum honorando.

M. ISAACO FALANDRO, Pastori
in Vet. Carleby attentissimo, optime de
me merito.

DN. JOHANNI ESSEVIO, V. D. Præ-
coni & ministro in Ecclesia Lappjerfvensi
emerito; Parenti meo obsequio filiali æter-
num colendo.

Exercitium hoc exiguum devotâ mente
& manu offero

E. J. E.

Ad Lectorem Candidum,
cui Salus.

Siquidem L. C. non exiguo temporis tractu à palestrâ literaria remotus, inter ruralia propter inopiam degere ac commorari coactus sum, ut Musis pridem mihi benignis invisus, eorumque Patronis & cultoribus non immerito ignotus fuerim. Hanc igitur penitendam sortem mecum seriâ estimatione pensitans, non dubito fore aliquos, qui non parû admirabuntur, quâ confidentiâ ego ductus, tam ambigui fati laborẽ suscipere & in campum literatiorem varijs adornatum disciplinarû floribus descendere ausus sim. Sed non tam metuendam existima vi rigidam eorû censuram, quam potius obtemperandum benevolorum voluntati, qui cum Musis mihi in gratiam vel hac ratione redeundum esse suasores & instigatores fuerunt: Eorum igitur suasu & consilio, omissâ dubitatione, quæ cum ante conflictatus sum, themata non nullæ ex amenissimo rosario philosophiæ decerpsi; quæ licet frequentata sæpius transalpinam non sapiant eruditionem, aut à me delicatis vestita sint ornamentis; digna tamen esse judicavi, in quibus ingenij vires hac vice periclitarer meas, pleniorẽ eorum expositionem relinquens illis, qui integra moliuntur & conscribunt volumina.

THEMA I.

Causa Moralis licet non immediate in Effectum influat, rectè tamen & verè id illi imputandum est; Quippe causam proximam ita disponit, ut sequatur Effectus.

CAusa efficiens à Metaphysicis in *Physicam & Moralem* dividi solet. Illi propriam causalitatem, verum quoq; realem & immediatum influxum in effectum competere in confesso est. Hæc immediate quidem non concurrat ad effectum producendum, nihilominus tamen alios eosque varios influendi modos arguit; nam disponit & ordinat causam proximam seu physicam, nunc *directà intentione* (vadendo, vel impellendo aliquem ad hoc effectum producendum; vel etiam omittendo aliquid & non impediendo ut sequatur effectus; atque sic eam cum ipso volendi actu efficaciter & positivè conjunctam esse patet. Nunc *indirectà intentione*, scilicet quando quis, præter voluntatem
licet,

licet, sciens tamen ita se gerit, ut sequatur effectus, sine quo haud existeret. Species causæ Moralis pro exemplorum varietate determinare difficile est; quas tamen breviter hocce disticho juris comprehensas apponimus:

*Jussio, consilium, consensus, palpo, recursus,
Participans, mutus, nō obstant, nō manifestans.*
Ad primam igitur speciem referimus.

1. *Mandantes*, qui vel expresso jussu vel verbis & tacitis quibusvis signis quempiam ad perpetrandum aliquid alliciunt & impellunt. Exemplum hujus speciei nobis præbet *Saul*, qui per *Doëgem Edomæum* 85. sacerdotes in urbe sacerdotali *Nobe* è medio tolli curavit, 1. Sam. 21. & 22. Atque hinc apparet eum, qui mandato procurat cædem, ejusdem causam verè & realiter quoq; esse.

2. *Consulentes*, qui consilium dant alicui, svadent ac dissvadent aliquid, hoc videlicet agendum, illud vero omittendum esse; nec non prævia ad id subministrant adminicula quò felicius & facilius actus sequatur; vel è contra media

A2

& in.

& instrumenta quibus effectus malus averti & impediri potuisset subtrahere ac remove adlaborant. Sic Achitophel reprehensione minimè liberatur, qui consultor erat, ut Absalon iniquè; prorsus & contra omne jus & æquum persequeretur Patrem suum Davidem. Pariter qui consilium præberet furi nocturno, quo pacto & quibus adminiculis posset proximi bona auferre, non potest non causa furti licet mediatè pronunciari.

3. *Consentientes* qui consentiunt & pleno applausu feruntur in bonum vel malum; quique promovere nituntur actionem justam & laudè dignam, seu, à justo alienam & indignam, sive de hoc rogati fuerint sive non: proclives enim sumus plerumq; affectibus occæcati ad præbendum assensum nostrum, antequam ad justæ rectique normam, rationem provocamus. Estq; *Consensus* iste, nunc *directus*, ut si quis irâ fervente homini ad cædem committendum instrumentū traderet: Nunc *indirectus*, quando quis, per crebrum in se affectuum dominium, habitum induerit malum,

ut

ut infurgentibus affectibus sui impotens sit, quibus eum ante reluctari oportuisset eosque refrænare.

4. *Palpones*, qui nimiam conniventia & indulgentia habenas laxant quibusvis in actionem propendentibus ac plenis passibus pergentibus; sic alacriores redduntur multi ad tentandum & in effectum deducendum id, à quo tamen iusta severitas cum auctoritate ac potestate conjuncta eos abstertere debuisset. Sic ubi magistratus membra reip. non continet intra suos limites, sed propter largitiones aliasq; illecebras ea exspari sinit, ad eorumque licentiam connivet, ibi rectitudinis & honestatis pœria transiliuntur atq; reip. interitus acceleratur. Idem judicium esto de parentum nimia indulgentia in liberos, quam juri legitimo & rectæ educationi præponunt, sicq; eos planè inutiles reddunt: Exemplo sit Eli, qui in ipso scelere deprehensos filios justo zelo non increpuit: 1. Sam. 2. 23.

5. *Patronos ac defensores maleficorum, sceleratorum & improborum*; qui a syli loco

sunt raptoribus, furibus & colluviæ vi-
riis quibusvis scatentium ac notatorum,
donec eorum crimina sceleraque dete-
cta fuerint. Quibus receptorum poena,
ab *Idis* est proposita & constituta.

6. *Participantes*, qui malorum consi-
liorum vel actionum illicitarum, vitio-
sarumque participes se faciunt; ut, qui
in rem suam consulere volunt eamque
ex alterius illicito ac inordinato pro-
cessu, augere & locupletare.

7. *Non obstantes vel impediētes factum*,
scilicet qui non impediendo, cohiben-
do & occasionem præcludendo fieri al-
iquid permittunt, cum tamen id præ-
stare tenebantur; vel etiam officio suo
non satisfaciunt, neglectione, dilatione
& procrastinatione. Sic, Naclerus vel
per ebrietatem, vel somnolentiam aliāq;
ejusmodi, est causa moralis submersæ
navis. Alias non addimus species,
quæ si plures reperiri possint, ad has
commode referri posse putamus.

THEMA II.

Polygamia, quam Deus in Patri-
bus

bus *Ver. Test.* toleravit, nunc non est acceptanda vel introducenda.

UT cautè progrediamur, observandum est, *Polygamiam* juxta eruditos, Esse vel *Successivam*, cum alteri personæ conjugali fæto concedenti alia surrogatur, de qua hic nobis sermo non est :

Vel *Simultaneam*, quando plures personæ quam duæ societatem conjugalem actu ipso ineunt. Quæ porro dispesci solet In *equalem*, quando maritus unus plures simul ducit uxores : Et *Inaequalem*, quæ uni uxori legitimæ plures superaddit & adjungit pellices ; quod ratione dignitatis intelligendum est, & in hanc nos præcipuè oculum intendimus.

Denique discrimen facere solent, Inter *mutuam*, quæ velut uni marito adsciscere plures uxores, sic vice versâ, uxoribus nubere pluribus maritis concessum putatur. Et *Non mutuam*, quæ marito creditur licitum esse sub specie juris habere plures uxores, his vero non item. Quicquid sit, nos omnes hæc po-

Iugamiae species præter unam existimamus illicitas esse & minime probandas; idque ob rationes sequentes; urgemus enim,

1. *Primam conjugii eamque divinitus in statu integritatis propositam & exhibitam institutionem*: quæ describitur Gen. 2. 18. 21, 22, 23, 24. ubi ostenditur duas tantum personas factas esse in carnem unam; & ne quis de hoc dubitet, addit Christus institutioni illi robur, repetendo eandem, Matth. 19. 3, 4, 5, 6. Præterea etiam Paulus de una uxore in singulari loquitur, Rom. 7. 2. 1. Cor. 7. 2. 10. 1. Tim. 3, 2. addatur Ps. 128. 3. & dictum Pauli 1. Cor. 7. 4. Quod improbat *πολυγαμίαν* tanquam rem minus licitam & legitimo matrimonio adversam.

2. *Legis moralis sive Decalogi præceptum sextum* ubi aperrè dicitur: *Non mœchaberis*; in quo adulterium significat quamvis illicitam commixtionem extra legitimum conjugium: ex cuius præcepti vi atque rigore nobis dispalescit matrimonium non esse cum quibusvis pro lubitu & promiscuè contrahendum.

3. *Gen.*

3. *Gentium moratiorum constantem consensum.* Romanis non nisi unicum uxorem ducere receptum & solenne erat; ideoque etiam illis ita displicuit polygamia, ut infamiâ notarentur illi, qui plurium uxorum nuptias ambirent: videri potest Cic. in Orat. ad Verr. quomodo hoc nomine arguit Asiaticos. Aristoteles non tantum in politicis sed alibi quoque passim in scriptis suis eandem reip. noxiam esse testatur. His adiungimus Euripidem & Sophoclem, indicantes salvâ honestate polygamiam non posse consistere: quippe honestum non est virum esse Dominum duarum conjugum. Et quamvis nonnullis populis, ut Persis, Indis, Græcis, usitata fuerit polygamia, hanc tamen non naturæ, & institutioni, sed prævæ consuetudini & gentium imitationi, cum meliorum & prudentiorum detestatione, sua incubula debere liquet.

4. *Fines matrimoniales sive Cōjugii:* quorū
a. Procreatio sobolis, ad quam, duas sufficere personas, nullus negare sibi præsumat.

β. *Mutuum adiutorium* : Si unus maritus ad plures se applicat mulieres, affectus ille maritalis cum divisione diu persistere non potest, sed inde orietur animorum distractio & amor *υδαγής* seu aquosus, atq; sic vel tardius adiutorium in rebus difficilioribus vel etiam plena mutui adiutorii dissolutio ; qui enim multa curat multa negligit.

γ. *Pia ac sedula sobolis educatio* : quam enim difficultatis ac molestiæ plenā isti liberi coguntur subire vitam, qui alterutro orbatī sunt parente post secundas nuptias, non existimo quenquam latere : cura namque illorum ferimē indies langvescit : quantam quæso vim incommodorum secum tractura esset maritorum ac conjugum multitudo ?

δ. *Typus conjugalis cum Ecclesiā* ; ardentissimo siquidem amore Christus unicam tantum sponsam Ecclesiam suam sanctam complexus est, & ex latere suo ædificavit : quis non videt Typum debere respondere antitypo ?

ε. *Varia incommoda, quæ secum habet sæpius iterata Polygamia simultanea*. Hæc
inter

inter conjuges invicem liberosque, jurgia, rixas, contentiones, &c. disseminat. Sic, Non sine magno periculo atque damno familiae Abrahamiticae & offensione uxoris legitimae Sarae id factum est, quod Abraham adjungere sibi Agarē & cum ea concubaret, Gen. 16.

6. *Originem impiam πολυγαμίας*: Ex Caini namq; posteris & quidem Lamecho originem duxit, qui fuit primus Polygamus, Gen. 4. 23. Homo crudelis & homicida. Ex his jam adductis constare arbitror Polygamiam non esse acceptandam.

THEMA III.

Honestate dirigenda est utilitas.

Cic. l. 3. Offic.

Non desunt illi, qui in omnibus ferme negotiis utilitatem honestati & privatum commodum salutis publicae anteferendum esse autumant, unde saepius haec verba ingeminari audias, *Proximus sum egomet mihi*, id est, mihi charior sum, mihi que potius consulere debeo quam alijs: Ter, Andr. 4, 1. 12. Verum quo.

quoque illud est verbum, vulgo quod
dici solet; *Omnes sibi malle melius quam
alteri. id. 2. 5. 16.* Sed si hoc solum erit
respiciendum; quid fiat de Ciceroniano
hoc dicto; *Honestate dirigenda esse utilitas?*
quod monet ita querendam esse utilita-
tem propriam, ne proximi negligatur &
honestati vis inferatur. Cic. ait; *Omnes
expetimus utilitatem ad eamq. rapimur, nec
facere aliter ullo modo possumus. Nam quis est
qui utilia fugiat? aut quis potius, qui ea non
studiosissime prosequatur, Lib. 3. offic.* Flo-
randum est majori aliqua ingruen-
te calamitate ex belli incommodis ar-
ctioribus alijsque infortuniis magnum
inveniri proventum Pseudopoliticorum
qui in *sola utilitate* asylum querunt; quasi
vero *honestate* non esset temperanda? Si
quid consilii Principi propinandum erit
primas tenebit *utilitas*; hæc labantem
remp. eriget ac sustentabit; Hæc ad
arma capienda movebit; & si majoris
commodi aura ex pace sufflaverit, hæc
justo præponitur bello. Et ut fucō va-
care videatur hæc res & honeste geri,
plumis speciosis & coloribus egregijs or-
na-

natur, iniustitiæ & adulationi sub-
nixa. Sed si talis concedendus erit pro-
cessus, si talis ratio status Pseudopoliti-
corum sceleribus & vaframentis erecta
consistet, quorsum respublica? nonne
de salute luditur patriæ? vel quomodo
tunc *honestate dirigitur utilitas?* quam
tamen Cicero licet gentilis magnope-
re & quidem recte hic suadet & urget.
Si homo privatus unice suam spectat
utilitatem ac quærit, neglecta in totum
honestate, bono publico, alijsque, quid
illi sacrum sanctumque tribuas? fi-
dem & pactiorem in illo desiderabis;
inde societatis disruptio ac pestis; inde
in publicis civitatum ac reip. negotijs
meræ turbæ & confusiones: Μηδ' ὅρκων
μηδ' ἀλλ' μηδένος φροντίζοντες πλὴν ὅτι ἂν
ὑπολάβωσιν ὠφέλιμον εἶναι.: Illocr. Orat.
ad Phil. Utilitas privata nihil habet
pensi fœdus rumpere, fidem datam sol-
vere, bella promiscua, cædes, rapinas &
nescio quid non flagitii procurare &
proseminare. Quomodo sic *societas ac
salus reip. quæ fidem ac justitiā* pro fulcris
habet & habere debet subsistere potest?

Apa-

Apagēbelūnam hanc rapacitatem, quæ
suo ventri solum servire dicitur. Viro
igitur prudenti & rerum civilium perito
incombit, ut ad usum & utilitatem reip.
omnia referat, ita tamen ut honestatis
serventur limites. Quin & omnia so-
cietatis ac reip. membra, quibus præter
lumen rationis verbi divini lux inno-
tuit, non solum sibi senatos sed & aliis,
agnoscent, eumq; in finem à Deo con-
ditos, ut eum ament, illi cultum præ-
stare debitum assimilarique quærant,
non sordidæ utilitatis aucupio non po-
lypi ingenium induendo, non per a-
stutiam cæterasque Pseudopoliticorum
artes, sed præcipuè per honestatis ratio-
nem & exercitium, quod leges præce-
ptaq; rectæ rationis nobis præscribunt,
scilicet ut pactis satis fiat, iusjurandum
non violetur, justitiæ cultura exercea-
tur, &c. Omnes quidē homines à natura
id habent ut in societate, in rep. in civi-
tate vivere ament, jam autē sola ista vita
socialis omnia nondum absolvit, sed re-
quiritur insuper, ut benè, feliciter & u-
tiliter vivatur, hoc est honestati & bonis
mo-

moribus congruenter; ergo sic non sola utilitas sed etiam honestas in communi vita servanda est. Felicem æstimamus civitatem & remp. ex *internâ honestatis vi*, puta si singula membra ad Dei nutum & normam rectæ rationis temperare affectus actionesque suas moderari didicerint; fidem colere, justitiæ, probitatis, pietatis, cæterarumque virtutum potissimam habere rationem & non soli utilitati inhiare maturaverint. Hæc enim est illa honestas à qua ne unguem quidem latum discedere debemus, si modo utilitatem ac felicitatem nobis polliceri velimus. Discamus igitur honestate dirigere utilitatem.

THEMA IV.

Recta ratio brutis non competit.

ID cuius in Philosophiæ practicæ studio non planè hospiti constat vel in proclivi omnino esse debet, hominibus post lapsum *rectam rationem* relictam esse, hoc est rectum intellectus iudicium de rebus sive naturaliter notis sive ex principiis istis & lege innatâ legitime deductis tam in theoreticis quam practicis.

An

An vero eadem brutis quoq; tribuenda
sit, res est majoris deliberationis & in-
duginis, cum id adstruens laborem am-
bigui fati aggressus esse videatur. Si bru-
ta intuemur attentius, speciosa pariter ac
plausibilia rationis virtutumque simula-
chra, indicia & imagines haud obscure
referunt. Mirari enim subit, unde sa-
gacitas illa, solertia docilitasque in ad-
discendis artibus, in quibus humana in-
dustria sæpè deficit, proveniant. Pieta-
tem etiam brutorum, fidelitatem amo-
rem in foetus suos, similitudinem forti-
tudinis temperantiæ, &c. Historiæ ani-
malium passim nobis commendant.
Atque propter stupendam hanc naturæ
vim in brutis se exerentem, existimo
multos ex antiquioribus & recentiori-
bus non paucos huic sententiæ propen-
disse, bruta non esse rationis expertia
sed intelligentiæ ac scientiæ capacia.
Interim tamen, cum rectam rationem
peculiaris privilegii loco à Deo homi-
nibus concessam esse noverimus, & hanc
præstantiæ dignitatisque prærogativa
supra despicabilem brutorum conditio-
nem

nem eosdem elevare voluit, non dubi-
tamus asserere, *Primo* rationem rectam
constituere differentiam inter animalia
ratione gaudentia & bruta. Deinde de
nullâ aliâ creatura, nisi de homine hoc
dici potest, quod ad imaginem Dei sit
conditus. Deniq; non leviter profectò
impingerent illi tam in Experientiam
quam excellentium virorum effata, qui
dicere & adstruere vellent bruta ratio-
nis lumine summum hujus universi con-
ditorem & architectum investigare posse:
quod hominis rectæ rationi relictum
esse profitemur. Operationes quoque
rationis, utpote numeratio, honesto-
rum & turpium discriminatio; astrorum
ac syderum contemplatio negant ra-
tionem rectam brutis competere.

THEMA V.

In bello spernenda sunt vitæ pe-
ricula salute communi id po-
stulante; quippe virtute belli-
ca inclutos ipsa mors nobilitat.

Dum pacis otio fruuntur homines,
belli incommodis atque tumultibus

exulantibus; non raro audiasse vendi-
tantes Simones, Alexandros, Julios, &c.
ubi vero belli adventum prægnoscent,
metuunt, & si hoc quicquid est aleæ ten-
dum est, fugiunt: vides, cujusmodi
domi boves, foris vero oves. Valet
quoq; hic illud Vegetianum: *Dulce bellum*
inexpertis, mângên salar dier fît omâ
Sahran/nâr han âr fierran. Verum
illi qui longâ exercitatione militari, arte
& Marte celebritatem sibi acquisiverunt;
non tam verbis auratis ac tumidis, quam
opere ipso suam ostendunt virtutem;
& si negotium illis erit cum hoste de
re temp. concernente, non tam vitæ
suæ quam publicæ consulunt saluti, hanc
inter sua signa & ornamenta præcipuam
judicant: & quo quæso fine miles ga-
leam induit & armatus incedit, nisi ut
officij sui partes expleat & in statione
suâ maneat, cum opus est & res postulat;
pugnandum enim est more Macedo-
num; quibus nulla in pedibus spes, sed
in lacertis erat. Qui vero militum ita
se gerunt periculis obvenientibus, illis
præmia, opes, potentia, clari nominis
fama

fama & immortale decus merito decer-
nitur ac tribuitur. Ubi vero mors se
obviam præbuerit, neque illa generosi
ac magni animi militem à statione suâ
pro procuranda salute publica dimovere
valet. Nam per decus mori melius est,
quam per dedecus vivere: Sallust. id-
que non dixerim quantum intererit;
*Novissimum spiritum per ludibrium & con-
tumelias effundas, an per virtutem.* Tacit.
3. Hist.

THEMA VI.

Copula non est pars Enunciatio-
nis seu Axiomatis, nec Tropum
sustinere potest.

Quod prius attinet; non diffitendum
est, copulam esse necessariam utique
esse ad conectendum duos terminos ma-
teriâ axiomatis constituentes; & quam-
vis id muneris peragat, non tamen con-
cedimus eandem esse partem Materi-
alem, quippe illam absolvunt duo ter-
mini, uti dictum; Neque Formalem, quia
hæc est terminorum legitima conjun-
ctio & dispositio; nam quod prædica-
tum

tum cum subiecto connectit, non magis pars est prædicati quam subiecti; ut eruditè docet celeberr. in Acad. Patr. Prof. Præclariss. M. Jacob. Flachf. in Colleg. suo Log. part. 2. c. 1. sect. 2. qv. 6. Quod posterius concernit, notum est copulam nihil significare, ideoq; propriam suam significationem non potest amittere, & aliam induere; quam cum non habeat, frustra igitur ibi tropum quæras.

THEMA VII.

Propria à subiectis suis separari possunt per potentiã obediẽtialẽ respectu infiniti agentis.

Propria hic intelligimus, quæ accidentia prædicamentalia sunt: ea sine contradictionis periculo possunt separabilia esse à suo subiecto, quoad essentialia constitutiva, salvo manente: 1. Quia id non implicat contradictionem: 2. Quia ubi datur realis distinctio, ibi datur possibilis separatio, &c.

SOLE DEO GLORIA.

Ad Virum Juvenem.

Prestantissimum & Humanissimum

DN. ERICUM ESSEVIUM, O Both.

Regiæ hujus Universitatis Civem dexterrimū,
publice doctæque disputantem:

Nonnetuis plaudam doctis conatibus hisce
Essevi juvenum flos charitumq; decus;
Qui cathedrâ Scandens, nunc prompto solevire
Judicio, dubias ipsemet arte plicas. (pergis
Quæ promissos doctos multum hæc quæ sita fati-
Hinc studiū laudant ingeniūq; tuū. (gant:
Te vigilem misit nobis Upsalia civem
Excepitque alacri temet Aboæ sinu.
Svadeo cur pergas sacras celebrare Camænas,
Ut capiat fructus patria dulcis, age!

Gratulationem hanc subita-
riam honoris ergo
transmisit

JACOB. FLACHSENIUS.

21/
Αξιον ἐπαινεῖν τὸν σὺ σκοπὸν φίλε πρῶτατε
κύριε ἔρρικε ἔσσεσιε, μάλιστα μὲν ὅτι
τῷ σὺ ᾧ ἀδείγματι ἐπιδείξιν ποιεῖς ἀληθεῖς
εἶναι ὅπερ λέγει Πλάτωνα: Πενία καὶ πόλις
γυμνάσιον ἀρετῆς ἐμπρακτικόν ὄντιν. Ὅρθως καὶ
νευχερόνως. ἡ γὰρ πενία τρόπων ὅτι διδά-
σκαλος καὶ τῶν ἰδιώτων παιδείης ἀριστος,
πλῆτος δὲ κακίας μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας
ὑπηρέτης ὄντιν, ἐξέσταν μὲν τῇ ῥαθυμίᾳ ᾧ ἀ-
σκευ-

σκευάζων, ὅτι οὐ τὰς ἡδονὰς τὰς νέας ὡρᾷ
καλῶν. Σπεῦσον ὥς ἤρξῃ ὡεὶ πολλὰ ποιᾶ-
σαι τὰς ἐπισημας, καὶ πλείονα ὡς ἀρετῇ
ἐπιδώσεις καὶ ὡς τοῖς ἀρχαίοις ἀπασιν εὐδο-
κίμησις. Ἐρῶσο.

Ἀσμένως προσέφηκε

ERICUS FALANDER,
Græc. & Hebr. L. P. P.
h. a. Fac. Phil. Decanus.

Omnia si perdas, animi tua dona manebunt,
Nec poterunt ullis ista perire modis.

Intonat artis iners: querenda pectunia primū;

Tu primum nitida mentis amœna paras.

Forsan & antè tibi sat dives gaza patebat,

Si, positis studiis, hanc sequerere prius;

Sed quia tu vitam patriæque Deoque sacras!

Non poterat gressus hæc revocare tuos!

Amico optimo præclaram mên-
tem & egregios profectus
L. Mq; gratulatur, licet
subitò,

OLAUS LAURÆUS.

Assiduus terram subigit dum vere colonus.

Semine de sparso semina multa refert:

Sic quoque tu vigili curâ juvenilibus annis

Invigilans Musis, præmia multa refer!

Fraterno affectu tantillum fe-
stinus adjecit

JACOBUS ESSEVIUS,